

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ
ETAPA LOCALĂ - BRĂILA, 22 februarie 2015
CLASA A V-A

1. Un număr natural alcătuit din cel puțin două cifre se numește *interesant* dacă este divizibil cu fiecare cifră a sa și cu fiecare număr obținut din suma oricăror două cifre ale sale.

- a) Determinați cel mai mic număr *interesant*.
b) Arătați că există o infinitate de numere *interesante*.

Marius Damian, Brăila

2. a) Calculați: $(8^2 + 1^2) \cdot 4^2$.

b) Arătați că numărul $N = 1040^{2015}$ poate fi scris ca sumă de două pătrate perfecte.

Ștefan Ciocină, Brăila

3. Se dă numărul $P_n = 2^n$. Să se demonstreze că pentru orice număr natural n , unul din numerele $P_n(P_n^2 - 1)$ și $P_n(P_n^2 + 1)$ este divizibil cu 10.

Ciprian Dobraniș, Brăila

4. Să se determine numerele naturale x, y, z , știind că $4^x + 2 \cdot (3^{2y} \cdot 5^y - \overline{zz}) = 4029$.

Mihaela Baltă, Brăila

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ
ETAPA LOCALĂ - BRĂILA, 22 februarie 2015
CLASA A VI-A

1. Arătați că $3^{2015} + 4^{2015} < 5^{2015}$.

George-Florin Șerban, Brăila

2. Fie numerele raționale pozitive $a_1, a_2, a_3, \dots, a_{2015}$ astfel încât

$$\frac{1}{a_1 + 1} + \frac{2}{a_2 + 2} + \dots + \frac{2015}{a_{2015} + 2015} = 2000.$$

Arătați că suma $\frac{a_1}{a_1 + 1} + \frac{a_2}{a_2 + 2} + \dots + \frac{a_{2015}}{a_{2015} + 2015}$ este un număr de forma $2^n - 1$, $n \in \mathbb{N}$.

Octavia Popa, Brăila

3. Fie $M_1, M_2, M_3, \dots, M_n$ puncte coliniare în această ordine, astfel încât:

$$M_1M_2 = 9; M_2M_3 = 17, M_3M_4 = 33, M_4M_5 = 65, \dots, M_{n-1}M_n.$$

a) Aflați lungimea segmentului $[M_8M_9]$.

b) Aflați $n \in \mathbb{N}$ dacă $M_1M_n = 8194$.

c) Aflați lungimea segmentului M_2A unde A este mijlocul segmentului $[M_7M_9]$.

Daniela Tilincă și Adriana Mihăilă, Brăila

4. Fie $\sphericalangle AOD$ cu $m(\sphericalangle AOD) = 98^\circ$ și $(OB, (OC$ semidrepte incluse în interiorul $\sphericalangle AOD$, $(OC$ semidreaptă inclusă în interiorul $\sphericalangle BOD$ astfel încât

$$a \cdot m(\sphericalangle AOB) = c \cdot m(\sphericalangle BOC) \text{ și } b \cdot m(\sphericalangle BOC) = c \cdot m(\sphericalangle COD),$$

unde a, b, c sunt numere prime care verifică relația $3a + 5(3b + 7c) = 195$.

Să se afle $m(\sphericalangle AOB)$, $m(\sphericalangle BOC)$ și $m(\sphericalangle COD)$.

Carmen Botea și Viorel Botea, Brăila

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ
ETAPA LOCALĂ - BRĂILA, 22 februarie 2015
CLASA A VII-A

1. Rezolvați în numere întregi ecuația $\sqrt{x-5} = 15 - y^2$.

Daniela Tilincă și Adriana Mihăilă, Brăila

2. Fie x, y, z cifre nenule distincte.

a) Determinați valorile raționale ale numărului

$$a = \sqrt{0, x(y) + 0, y(z) + 0, z(x)}.$$

b) Aflați valorile raționale ale numărului

$$a = \sqrt{0, 00 \dots 0x(y) + 0, 00 \dots 0y(z) + 0, 00 \dots 0z(x)},$$

unde după virgulă în fiecare număr sunt n cifre de 0, $n \in \mathbb{N}$.

Octavia Popa, Brăila

3. Se consideră trapezul $ABCD$ cu $AB \parallel CD$, $AD \neq CD$ și $AB = AD + DC$. Notăm cu M punctul de intersecție al bisectoarelor unghiurilor A și D . Să se demonstreze că:

a) punctele A, M, C nu sunt coliniare;

b) $\text{aria}[ADCM] = \text{aria}[AMB]$.

Marius Damian, Brăila

4. Pe o tablă magnetică se află primele 16 numere naturale nedivizibile cu 4. Elena își propune să completeze un dreptunghi cu 3 linii și 5 coloane cu numere distincte de pe tablă astfel încât cele 3 sume de pe linii să fie egale și cele 5 sume de pe coloane să fie egale. Începe cu cel mai mare număr de pe tablă și reușește ce și-a propus.

a) Ce număr de pe tablă a rămas nefolosit?

b) Dați un exemplu de așezare a numerelor care să verifice ipotezele din enunț!

Gabriel Daniilescu, Brăila

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ
ETAPA LOCALĂ - BRĂILA, 22 februarie 2015
CLASA A VIII-A

1. Se consideră numărul $N = \sqrt{2009 \cdot 2011 \cdot 2013 \cdot 2015 + 16}$. Calculați $\left[\frac{N}{2015} \right]$, unde

$[a]$ reprezintă partea întreagă a numărului real a .

Ștefan Ciochină, Brăila

2. Dacă numerele reale $x, y, z \in [0, +\infty)$ verifică relațiile:

$$\frac{x+y}{2} \leq \sqrt{x \cdot y} + 1 \text{ și } \frac{y+z}{2} \leq \sqrt{y \cdot z} + 4,$$

demonstrați că $|\sqrt{z} - \sqrt{x}| \leq 3\sqrt{2}$.

Marius Damian, Brăila

3. Fie cubul $ABCD A' B' C' D'$ și $N \in (CD)$ astfel încât $DN = \frac{1}{3}DC$.

a) Determinați muchia cubului știind că aria triunghiului $A'AN$ este $\frac{8\sqrt{10}}{3} \text{ cm}^2$.

b) Determinați cosinusul unghiului dintre planele $(A'AN)$ și $(D'DA)$.

c) Calculați distanța de la D la planul $(A'AN)$.

Daniela Tilincă și Adriana Mihăilă, Brăila

4. Se consideră triunghiul ABC , $AC = BC$, $m(\angle ACB) = 90^\circ$ și triunghiul DAB , $DA = DB$, situate în plane perpendiculare. Fie $M \in (BC)$, $BM = 2CM$, $N \in (AC)$, $AC = 3AN$, $P \in MN \cap AB$, T mijlocul segmentului $[AB]$, iar G centrul de greutate al triunghiului DAB . Să se calculeze tangenta unghiului plan corespunzător unghiului diedru determinat de planele (ABC) și (DBC) , știind că $3SD = 5CT$, unde $S \in PG \cap AD$.

Narcis Gabriel Turcu, Brăila

CLASA A V-A - Soluții

1. Soluție. a) Numărul 10 nu este *interesant*, deoarece nu este divizibil cu 0, numărul 11 nu este *interesant*, deoarece nu este divizibil cu 2. Cel mai mic număr *interesant* este 12, deoarece $12:1$, $12:2$ și $12:3$.

b) Considerăm șirul de numere naturale

$$12, 11112, 11111112, \dots, \underbrace{111\dots1112}_{(3n+1) \text{ cifre}}, \dots$$

Fiecare termen al șirului este număr *interesant*, deoarece este divizibil cu 1, cu 2 și cu 3. Fiind o infinitate de termeni, problema este rezolvată.

2. Soluție. a) $(8^2 + 1^2) \cdot 4^2 = (64 + 1) \cdot 16 = 65 \cdot 16 = 1040$

b) $N = 1040^{2015} = 1040^{2014} \cdot 1040 = 1040^{2014} \cdot (8^2 + 1^2) \cdot 4^2$

$$\Rightarrow N = (1040^{1007} \cdot 8 \cdot 4)^2 + (1040^{1007} \cdot 4)^2$$

3. Soluție. $P_n(P_n^2 - 1) = 2^n(2^{2n} - 1) = 8^n - 2^n$, $P_n(P_n^2 + 1) = 2^n(2^{2n} + 1) = 8^n + 2^n$

$$U(8^n) \in \{8, 4, 2, 6\}, U(2^n) \in \{2, 4, 8, 6\}, U(8^n - 2^n) = 0 \text{ pt } n=4k, n=4k+2 \quad U(8^n + 2^n) = 0 \text{ pt } n=4k+1, n=4k+3$$

4. Soluție. Deoarece $2 \cdot (3^{2^y} \cdot 5^y - \overline{zz})$ este număr par, iar 4029 este număr impar se impune ca 4^x să fie număr impar rezultând $x = 0$. Înlocuind se obține: $2 \cdot (3^{2^y} \cdot 5^y - \overline{zz}) = 4028$, de unde rezultă $3^{2^y} \cdot 5^y - \overline{zz} = 2014$. Dar $U(3^{2^y} \cdot 5^y) = U(9^y \cdot 5^y) = U(45^y) = 5$ pentru $y \neq 0$, de unde rezultă $z = 1$. Obținem $45^y = 2025$, adică $y = 2$.

CLASA A VI-A - Soluții

1. Soluție.

$$5^{2015} = 5^2 \cdot 5^{2013} = (3^2 + 4^2) \cdot 5^{2013} = 3^2 \cdot 5^{2013} + 4^2 \cdot 5^{2013} >$$

$$> 3^2 \cdot 3^{2013} + 4^2 \cdot 4^{2013} = 3^{2015} + 4^{2015}.$$

2. Soluție. Notăm $S = \frac{a_1}{a_1 + 1} + \frac{a_2}{a_2 + 2} + \dots + \frac{a_{2015}}{a_{2015} + 2015}$ și adunând cu

$$\frac{1}{a_1 + 1} + \frac{2}{a_2 + 2} + \dots + \frac{2015}{a_{2015} + 2015} = 2000, \text{ obținem } S = 16 - 1 = 2^4 - 1.$$

3. Soluție. a) $M_n M_{n+1} = 2^{n+2} + 1; M_8 M_9 = 2^{10} + 1 = 1025.$

b)

$$M_1 M_n = M_1 M_2 + M_2 M_3 + M_3 M_4 + \dots + M_{n-1} M_n =$$

$$= (2^3 + 1) + (2^4 + 1) + \dots + (2^{n+1} + 1) = 2^{n+2} - 2^3 + n - 1 = 8194$$

$$M_1 M_{10} = 2^{11+2} - 8 + 11 - 1 = 2^{13} + 2 = 8194 \Rightarrow n = 11.$$

c)

$$M_2 A = M_2 M_7 + M_7 M_9 : 2 = (2^4 + 1) + (2^5 + 1) + (2^6 + 1) + (2^7 + 1) + (2^8 + 1) + [(2^9 + 1) + (2^{10} + 1)] : 2 =$$

$$= (2^9 - 2^4) + 5 + 2^8 + 2^9 + 1 = 1270.$$

4. Soluție. $3a + 5(3b + 7c) = 195 \Rightarrow a = 5 \Rightarrow 5(3b + 7c) = 180 \Rightarrow c = 3 \Rightarrow b = 5$

$$\text{Rezultă că } \begin{cases} m(\angle AOB) + m(\angle BOC) + m(\angle COD) = 98^\circ \\ 5 \cdot m(\angle AOB) = 3 \cdot m(\angle BOC) \\ 5 \cdot m(\angle BOC) = 3 \cdot m(\angle COD) \end{cases}$$

$$\Rightarrow m(\angle AOB) = 18^\circ \Rightarrow m(\angle BOC) = 30^\circ \Rightarrow m(\angle COD) = 50^\circ.$$

CLASA A VII-A - Soluții

1. Soluție. $\sqrt{x-5} \geq 0$ și $x-5 \geq 0 \Rightarrow 15-y^2 \geq 0 \Rightarrow y^2 \leq 15$ și $y \in \mathbb{Z} \Rightarrow y^2 \in \{0,1,4,9\}$

- $y^2 = 0 \Rightarrow \sqrt{x-5} = 15 \Rightarrow x-5 = 225 \Rightarrow x = 230$
- $y^2 = 1; y = \pm 1 \Rightarrow \sqrt{x-5} = 14 \Rightarrow x-5 = 196 \Rightarrow x = 201$
- $y^2 = 4; y = \pm 2 \Rightarrow \sqrt{x-5} = 11 \Rightarrow x-5 = 121 \Rightarrow x = 126$
- $y^2 = 9; y = \pm 3 \Rightarrow \sqrt{x-5} = 6 \Rightarrow x-5 = 36 \Rightarrow x = 41$

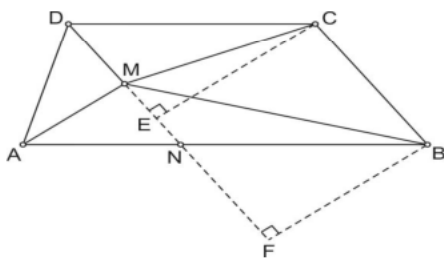
2. Soluție. a) $a = \sqrt{\frac{10(x+y+z)}{90}} = \sqrt{\frac{x+y+z}{9}} = \frac{\sqrt{x+y+z}}{3}$ $a \in \mathbb{Q} \Leftrightarrow x+y+z = k^2, k \in \mathbb{N}$

Deoarece $1 \leq x < y < z \leq 8 \Rightarrow k^2 \in \{9,16\}$. Deci $a \in \left\{1, \frac{4}{3}\right\}$.

b) Pentru $n = 2k, k \geq 1, k \in \mathbb{N}$, avem $a = \sqrt{\frac{10(x+y+z)}{9 \cdot 10^{n+1}}} = \frac{\sqrt{x+y+z}}{3 \cdot 10^k}$ și $a \in \left\{\frac{1}{10^k}, \frac{4}{3 \cdot 10^k}\right\}$

Pentru $n = 2k+1, k \in \mathbb{N}$, avem $a = \frac{\sqrt{10(x+y+z)}}{3 \cdot 10^{k+1}}$ pentru $a \in \mathbb{Q} \Rightarrow x+y+z = 10$ și $a \in \left\{\frac{1}{3 \cdot 10^k}\right\}$.

3 Soluție. a) Presupunem, prin reducere la absurd, că punctele A, M, C sunt coliniare. Atunci $\sphericalangle DCA \equiv \sphericalangle CAB$ (alterne interne). Dar din ipoteză avem că $[AM]$ este bisectoarea unghiului DAB , deci $\sphericalangle CAB \equiv \sphericalangle CAD$. Deducem că $\sphericalangle DCA \equiv \sphericalangle CAD$, deci $\triangle DCA$ este isoscel cu $AD = CD$, fals. Se contrazice faptul că din ipoteză avem $AD \neq CD$. Presupunerea făcută este falsă, deci punctele A, M, C nu sunt coliniare.

b) Fie $\{N\} = DM \cap AB$. Deoarece $[DN]$ este bisectoarea unghiului ADC , avem $\sphericalangle ADN \equiv \sphericalangle CDN$, iar din $DC \parallel AB$ rezultă $\sphericalangle CDN \equiv \sphericalangle AND$ (alterne interne). Prin urmare, $\sphericalangle ADN \equiv \sphericalangle AND$, deci $\triangle ADN$ este isoscel cu $AD = AN$. Atunci bisectoarea AM este și mediană, deci $\text{aria}[AMD] = \text{aria}[AMN]$.

Din ipoteză avem $AB = AD + DC$. Obținem astfel că $NB = AB - AN = AB - AD = DC$ și cum $NB \parallel DC$, rezultă că $NBCD$ este paralelogram. Construim $CE \perp DN$ și $BF \perp DN$, $E, F \in DN$ și avem $CE = BF$, deci $\text{aria}[CMD] = \frac{CE \cdot DM}{2} = \frac{BF \cdot MN}{2} = \text{aria}[BMN]$. În final,

$$\text{aria}[ADCM] = \text{aria}[ADM] + \text{aria}[CMD] = \text{aria}[AMN] + \text{aria}[BMN] = \text{aria}[AMB].$$

4 Soluție. a) Mulțimea numerelor de pe tablă este $A = \{1, 2, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 21\}$.

Suma lor este $S_{16} = 171$. Notăm cu n numărul nefolosit și cu S_{15} suma numerelor așezate în cele 15 pătrățele ale dreptunghiului. Avem $S_{15} = 171 - n$. Notăm cu S_c suma numerelor de pe o coloană și cu S_l suma numerelor de pe o linie $\Rightarrow S_{15} = 5S_c$ și $S_{15} = 3S_l \Rightarrow S_{15} : 5$ și $S_{15} : 3 \Rightarrow S_{15} : 15 \Rightarrow 171 - n : 15 \Leftrightarrow \Leftrightarrow 165 + 6 - n : 15 \Leftrightarrow 6 - n : 15 \Leftrightarrow n - 6 : 15 \Rightarrow n \in \{6, 21\}$. Dar 21 este cel mai mare număr de pe tablă $\Rightarrow n \neq 21 \Rightarrow n = 6$.

b) $S_{15} = 171 - 6 = 165 \Rightarrow S_c = 33$ și $S_l = 55$. Un exemplu ar fi:

5	11	17	13	9
7	19	1	18	10
21	3	15	2	14

CLASA A VIII-A - Soluții

1. Soluție.

$$N = \sqrt{2009 \cdot 2011 \cdot 2013 \cdot 2015 + 16} \Rightarrow N = \sqrt{(2012-3)(2012-1)(2012+1)(2012+3)+16}$$

$$\Rightarrow N = 2012^2 - 5$$

$$\left[\frac{N}{2015} \right] = \left[\frac{2012^2 - 5}{2015} \right] = \left[\frac{2015 \cdot 2009 + 4}{2015} \right] = 2009$$

2. Soluție. Avem:

$$\frac{x+y}{2} \leq \sqrt{x \cdot y} + 1 \Rightarrow x - 2\sqrt{x \cdot y} + y \leq 2 \Rightarrow (\sqrt{x} - \sqrt{y})^2 \leq 2 \Rightarrow |\sqrt{x} - \sqrt{y}| \leq \sqrt{2}$$

$$\text{și } \frac{y+z}{2} \leq \sqrt{y \cdot z} + 4 \Rightarrow y - 2\sqrt{y \cdot z} + z \leq 8 \Rightarrow (\sqrt{y} - \sqrt{z})^2 \leq 8 \Rightarrow |\sqrt{y} - \sqrt{z}| \leq 2\sqrt{2}.$$

Folosind acum inegalitatea triunghiulară pentru module, obținem

$$|\sqrt{z} - \sqrt{x}| = |(\sqrt{z} - \sqrt{y}) + (\sqrt{y} - \sqrt{x})| \leq |\sqrt{z} - \sqrt{y}| + |\sqrt{y} - \sqrt{x}| \leq \sqrt{2} + 2\sqrt{2} = 3\sqrt{2}.$$

3 Soluție. a) Fie x muchia cubului ,din triunghiul dreptunghic AND calculam

$$AN = \frac{x\sqrt{10}}{3} \Rightarrow A_{A'AN} = \frac{x^2\sqrt{10}}{6} = \frac{8\sqrt{10}}{3} \Rightarrow x^2 = 16 \Rightarrow x = 4$$

b) Proiecția triunghiului A'AN pe planul (D'DA) este triunghiul A'AD =>

$$\text{Aria}[A'AD] = \text{Aria}[A'AN] \cdot \cos \angle [(A'AN), (A'AD)] \Rightarrow$$

$$\frac{x \cdot x}{2} = \frac{x^2\sqrt{10}}{6} \cdot \cos \angle [(A'AN), (A'AD)] \Rightarrow \cos \angle [(A'AN), (A'AD)] = \frac{3\sqrt{10}}{10}.$$

c) Fie $DT \perp AN \Rightarrow DT = \text{distanța de la D la planul } (A'AN)$; $DT \perp AN$; $DT \perp AA'$;

$$AA', AN \subset (A'AN) \Rightarrow DT \perp (A'AN); DT = \frac{AD \cdot DN}{AN} = \frac{x}{\sqrt{10}} = \frac{4}{\sqrt{10}} = \frac{2 \cdot \sqrt{10}}{5}$$

4. Soluție. Fie V mijlocul lui [BC], [TV] este linie mijlocie în triunghiul ABC, $m(\angle ACB) = 90^\circ$,

deci $TV \perp BC$.

Cum [DT] e linie mijlocie în triunghiul DAB, $DA = DB$, rezultă că $DT \perp BC$. Mai avem și

$(ABC) \perp (ABD)$, deci $DT \perp (ABC)$. Cu teorema celor trei perpendiculare rezultă că $DV \perp BC$,

$$\text{deci } \text{tg} \left(\angle (ABC), \angle (DBC) \right) = \text{tg} \left(\angle TV, \angle DV \right) = \frac{DT}{TV}.$$

$$\text{Fie } CM = AN = x, BM = CN = 2x, AB = 3x\sqrt{2}, CT = \frac{3x\sqrt{2}}{2} \Rightarrow SD = \frac{5x\sqrt{2}}{2}.$$

Se aplică Menelaos în $\triangle ABC, P-N-M$:

$$\frac{PA}{PB} \cdot \frac{MB}{MC} \cdot \frac{NC}{NA} = 1 \Rightarrow \frac{PA}{PA + 3\sqrt{2}x} \cdot \frac{2x}{x} \cdot \frac{2x}{x} = 1 \Rightarrow PA = x\sqrt{2}. \text{ Se aplică Menelaos în } \triangle ATD, P-S-G:$$

$$\frac{PA}{PT} \cdot \frac{GT}{GD} \cdot \frac{SD}{SA} = 1 \Rightarrow \frac{x\sqrt{2}}{x\sqrt{2} + \frac{3\sqrt{2}x}{2}} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{5x\sqrt{2}}{SA} = 1 \Rightarrow SA = \frac{x\sqrt{2}}{2}.$$

$$\text{Aplicând Pitagora în } \triangle ATD, \text{ avem } \left(\frac{x\sqrt{2}}{2} + \frac{5x\sqrt{2}}{2} \right)^2 = \left(\frac{3x\sqrt{2}}{2} \right)^2 + DT^2 \Rightarrow DT = \frac{3x\sqrt{6}}{2},$$

$$\text{deci } \text{tg} \left(\angle TV, \angle DV \right) = \frac{\frac{2}{3x}}{\frac{2}{3x}} = \sqrt{6}.$$